

Leefmilieu (Stadsmonitor 2022)

In het streven naar een veilig, gezond en schoon leefmilieu zien we samenvattend:

- Nijmegenaren ervaren in de woonomgeving vooral geluidsoverlast van burens en verkeerslawaai.
- Stankoverlast komt minder naar voren, deze is er vooral van gft/afvalcontainers, BBQ en wegverkeer.
- Een deel van de Nijmegenaren maakt zich zorgen over de eigen gezondheid vanwege de luchtkwaliteit in Nijmegen.
- Het aantal milieubelastende bedrijven binnen onze gemeente nam gestaag af.

Veel geluidsoverlast in de woonomgeving

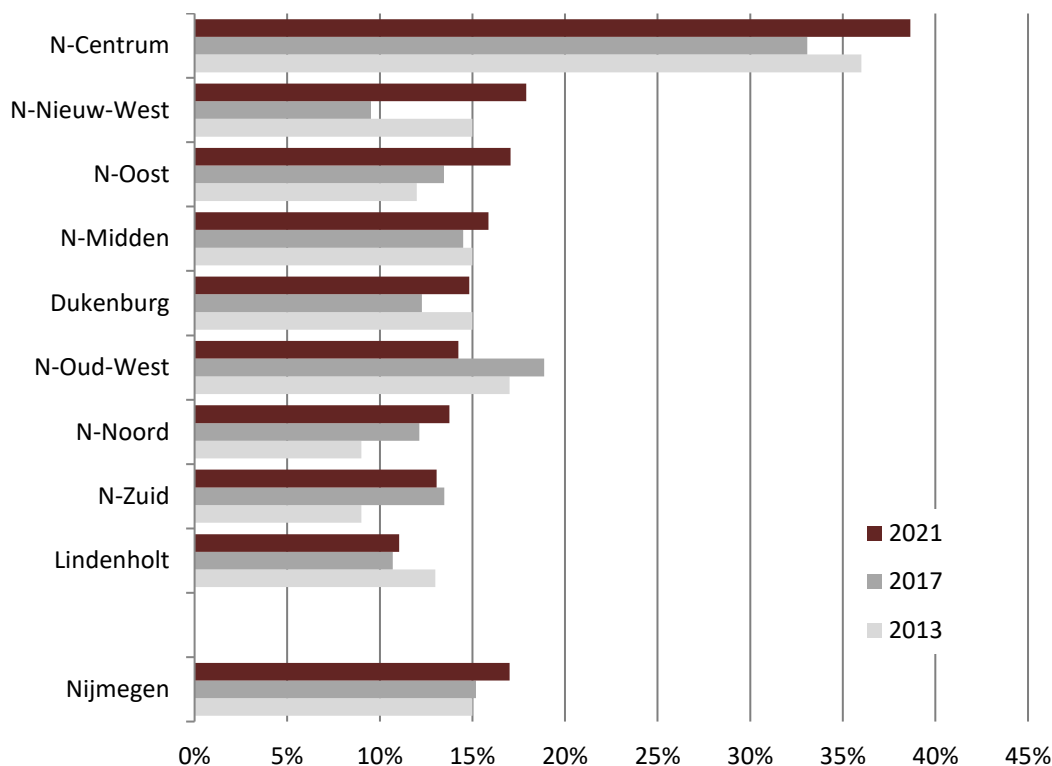
Geluidsoverlast?

Jazeker, een aanmerkelijke groep huishoudens heeft te maken met geluidsoverlast in de eigen woonomgeving:

- In 2021 ervaart 17% van de Nijmeegse huishoudens deze hinder vaak en 47% op bepaalde momenten.
- Meest genoemde oorzaken zijn geluid van burens of buurtgenoten, van wegverkeer, van bromfietsen, scooters of motoren en van groepen jongeren die op straat rondhangen.
- Wijken waar relatief veel huishoudens geluidsoverlast ervaren zijn Stadscentrum, Bottendaal, Heijendaal, Groenewoud, Altrade en Benedenstad.

Neemt geluidsoverlast toe?

- Regelmatige hinder van geluid in de eigen buurt lijkt toe te nemen, van 13,5% van de Nijmeegse huishoudens in 2015 die vaak geluidsoverlast ervaren naar 17% in 2021.
- Uit politiegegevens blijkt dat het aantal overlastmeldingen over zowel geluidsoverlast als burengerucht duidelijk is toegenomen. Het lijkt erop dat nu mensen door de coronacrisis meer thuis zijn, ze meer geluidsoverlast van elkaar ervaren.
- Vooral in de stadsdelen Centrum en Nieuw-West (en in mindere mate Nijmegen-Oost) is het aandeel huishoudens dat vaak geluidsoverlast ervaart aan het stijgen. In deze stadsdelen zijn overlastbronnen vooral de al eerder genoemde burens of buurtgenoten, wegverkeer en bromfietsen/scooters en groepen jongeren op straat.

Figuur M1: Percentage huishoudens dat vaak geluidsoverlast ervaart in eigen buurt. Bron: gemeente Nijmegen, Burgerpeiling.

Belangrijkste oorzaken van geluidsoverlast?

De meest genoemde bronnen van geluidsoverlast in Nijmegen:

1. buren of buurtgenoten (11% van alle Nijmeegse huishoudens ervaart hiervan *vaak* geluidhinder);
2. wegverkeer (8% vaak geluidhinder);
3. bromfietsen of motoren (6% vaak geluidhinder);
4. groepen jongeren op straat (5% vaak geluidhinder);
5. evenementen of feesten (3% vaak geluidhinder).

Minder genoemde bronnen van geluidhinder zijn blaffende honden en horeca(bezoekers). Zoals gezegd doet een toenemend aantal meldingen van burengerucht een relatie met de coronacrisis vermoeden omdat meer mensen thuis zijn.

Veel herrie in het stadscentrum?

Nijmegen Centrum valt inderdaad op:

- Hier geven bijna 4 van de 10 huishoudens aan vaak geluidsoverlast vanuit de buurt te ervaren, en een vergelijkbaar aandeel op bepaalde momenten.
- Deze geluidsoverlast wordt vooral veroorzaakt door buren of buurtgenoten, wegverkeer, scooters of motoren, groepen jongeren die op straat rondhangen, horeca(bezoekers) en/of evenementen en feesten.

Luchtkwaliteit

In Nijmegen voldoet de luchtkwaliteit aan de wettelijke normen. Impact van schadelijke stoffen is er vooral rond de grotere stadswegen.

Is de lucht in Nijmegen schoon?

De luchtkwaliteit in Nijmegen hangt samen met:

- Achtergrondconcentraties van schadelijke stoffen door stedelijke en industriële uitstoot en buitenlandse bronnen.
- Lokale emissies door bijvoorbeeld wegverkeer of huishoudens.

Cijfers rond fijnstof, stikstofdioxide en roet zijn gevat in [Milieuatlaskaarten van de gemeente Nijmegen](#).

<<http://kaart.nijmegen.nl/milieu/>> Er zijn twee meetpunten in onze stad uit het [Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit](#).
(LINK) <<https://www.luchtmeetnet.nl/>>

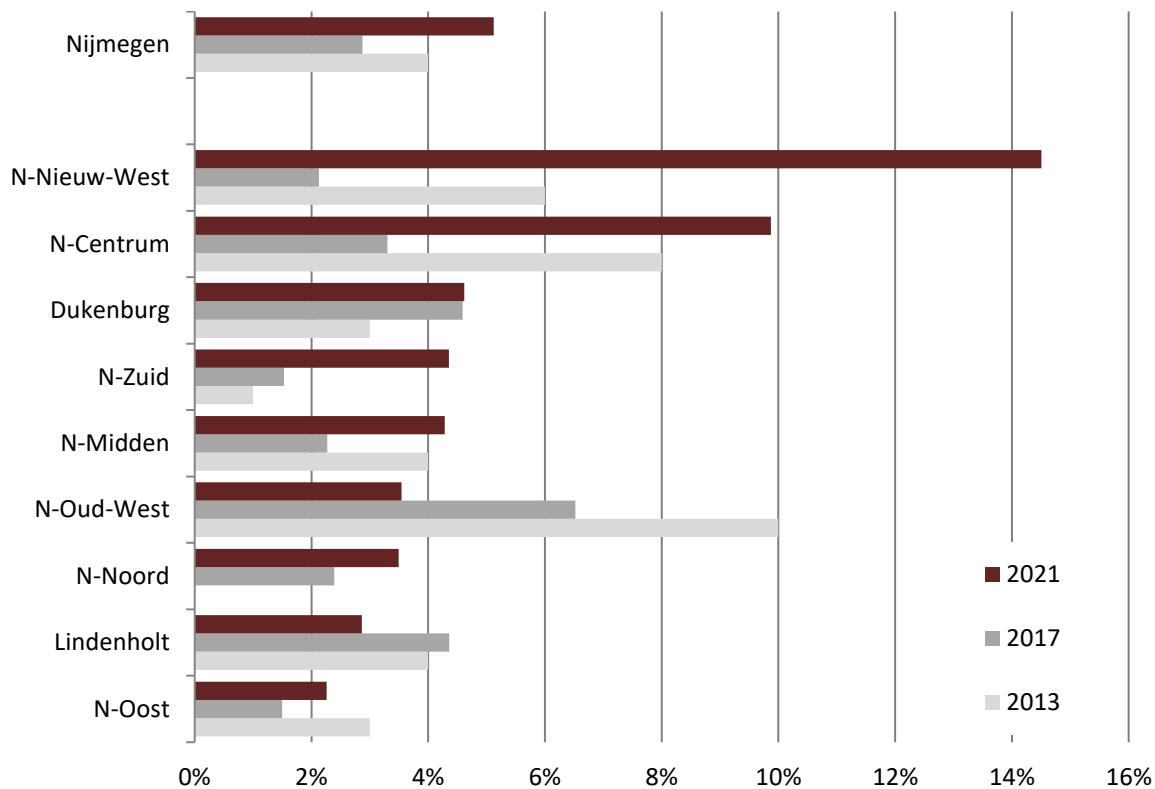
Het RIVM maakt samen met andere overheden de luchtkwaliteit in Nederland inzichtelijk met behulp van modelberekeningen. De modellen worden daarbij met meetgegevens geïkt. Via de 'Atlas Leefomgeving' is het RIVM-beeld voor Nijmegen te raadplegen:

- De roetconcentratie in Nijmegen (2019); <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten?config=3ef897de-127f-471a-959b-93b7597de188&activateOnStart=layercollection&gm-x=187027.27311144158&gm-y=425871.5334544711&gm-z=7.5442745925902575&gm-b=1544180834512,true,1;1598610039849,true,0.8>
- Fijnstof (2018), dat de kans op kanker en longziekten vergroot; <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten?config=3ef897de-127f-471a-959b-93b7597de188&activateOnStart=layercollection&gm-x=186538.1049947803&gm-y=425556.7934996659&gm-z=8.016855709411525&gm-b=1544180834512,true,1;1598610039847,true,0.8>
- Stikstofdioxide (2019), dat onder meer de kans op astma vergroot; <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten?config=3ef897de-127f-471a-959b-93b7597de188&activateOnStart=layercollection&gm-x=184821.40234015285&gm-y=427798.39906630525&gm-z=7.5909271334869235&gm-b=1544180834512,true,1;1598610039845,true,0.8>
- De 'Actuele luchtkwaliteitsindex' (<https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten?config=3ef897de-127f-471a-959b-93b7597de188&activateOnStart=layercollection&gm-x=184821.40234015285&gm-y=427798.39906630525&gm-z=7.5909271334869235&gm-b=1544180834512,true,1;1544969872207,true,0.8>) beoordeelt onze luchtkwaliteit op basis van fijnstof, ozon en stikstofdioxide.

Is er stankoverlast?

Dit is het actuele beeld:

- Van de Nijmeegse huishoudens heeft zo'n 29% te maken met hinder van stank of vieze lucht.
- Net als in eerdere jaren speelt dit vooral op bepaalde momenten (in 24% van de huishoudens) en voor een kleinere groep vaak (5% in 2019).
- Meest genoemde oorzaken zijn gft-containers of afvalbakken, wegverkeer en barbecues of open vuren.
- Stadsdelen waar stankhinder voor bewoners in sterkere mate speelt zijn Nijmegen-Nieuw-West en Nijmegen-Centrum.

Figuur M2: Percentage huishoudens dat vaak stankoverlast ervaart in eigen buurt. Bron: Burgerpeiling.

Wat stinkt er?

Bronnen van stankoverlast in Nijmegen zijn vooral:

1. gft-containers of afvalbakken (9% van alle Nijmeegse huishoudens ervaart hiervan soms hinder, 1% ervaart hiervan vaak hinder);
2. wegverkeer (5% soms stankhinder, 2% vaak);
3. barbecue of open vuren (6% soms stankhinder, 1% vaak);
4. riolering (5% soms stankhinder, 1% vaak);
5. open haarden, houtkachels (4% soms stankhinder, 1% vaak).

In mindere mate genoemde stankbronnen in Nijmegen zijn honden- of kattenuitwerpselen, sigaretten-rokende burens (inclusief blowen), bepaalde bedrijven in omgeving (veelal horeca of agrarisch), een nabijgelegen industrie- of bedrijventerrein en asfaltcentrale Nijmegen-West.

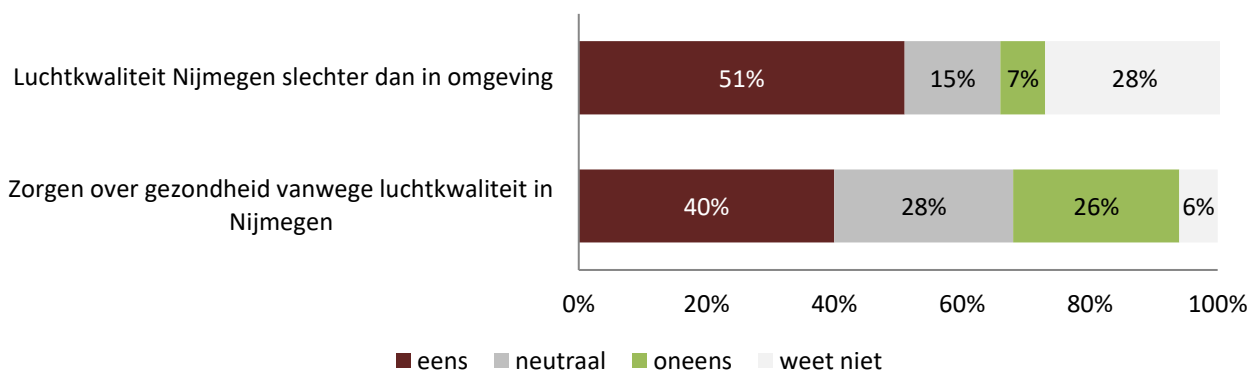
Waar stinkt het?

In vergelijking met andere stadsdelen springen eruit:

- Nijmegen-Nieuw-West waar 15% van de huishoudens vaak stankoverlast ervaart, en 33% soms. Vooral van wegverkeer, asfaltcentrale APN, gft-containers of afvalbakken, aangrenzend industrieterrein (algemeen benoemd) en BBQ of open vuren.
- Nijmegen-Centrum: 10% vaak stankoverlast, 28% soms stankoverlast. Overlastbronnen zijn vooral wegverkeer (waaronder laden en lossen), gft-containers of afvalzakken en riolering.

Houding t.a.v. luchtkwaliteit

In Nijmegen is er bij inwoners het besef dat de luchtkwaliteit van mindere kwaliteit is dan die in de omgeving van de stad. Een substantieel deel (40%) maakt zich desgevraagd zorgen over eigen gezondheid vanwege luchtkwaliteit.

Figuur M3NW: Houding luchtkwaliteit (stellingen). Bron: Burgerpeiling 2021.

Milieubelastende of risicovolle bedrijven

Menselijke activiteiten leggen een bepaalde milieudruk op lucht, water en bodem, en hebben gevolgen voor natuur en gezondheid:

- Het aantal milieubelastende bedrijven (vergunningplichtig binnen de Wet Milieubeheer) is het afgelopen decennium afgenomen van 87 in 2011 naar 51 in 2021.
- Deze bedrijven kunnen in dermate gevaar, schade of hinder veroorzaken dat voorschriften nodig zijn.

	2011	2013	2015	2017	2019	2020
Milieubelastende vestigingen	87	67	60	54	50	51
Risicobedrijven	34	34	30	28	51	39

Figuur M4: Aantal bedrijven onder de Wet Milieubeheer en risicobedrijven in Nijmegen. Bron: gemeente Nijmegen en ODRN

Ook de externe veiligheid is belangrijk voor de leefomgeving. Denk aan risico's van gevaarlijke stoffen:

- Naar opgave van de ODRN zijn er in 2020 39 risicobedrijven binnen onze gemeente.
- Het gaat bijvoorbeeld om opslag gevaarlijke stoffen, ammoniak-koelinstallaties, LPG-tankstations of verkooppunten van consumentenvuurwerk. Vanwege een verbod op consumentenvuurwerk in 2020 zijn er geen verkooppunten in Nijmegen geregistreerd in dat jaar.
- In 2019 is door gebruik van andere brongegevens en extra inspanningen bij informatieverzameling (de zogenaamde risicokaart) is een vollediger beeld ontstaan (en daarmee een hoger aantal risicobedrijven in het overzicht opgenomen).